

SCENARIUSZ LEKCJI 9

Temat: Czym jest resuscytacja i dlaczego może uratować komuś życie.

Cele lekcji

- ▶ wyjaśnienie, czym jest nagłe zatrzymanie krążenia
- ▶ wyjaśnienie, czym jest resuscytacja krążeniowo-oddechowa i w jakim celu się ją przeprowadza
- ▶ zapoznanie uczniów ze schematem postępowania podczas resuscytacji krążeniowo-oddechowej

Przebieg zajęć

5 MIN

I. Faza wstępna

1. Nauczyciel wyświetla planszę 1 i wyjaśnia, czym jest nagłe zatrzymanie krążenia.

NAGLE ZATRZYMANIE KRĄŻENIA

to stan, w którym u poszkodowanego następuje zatrzymanie akcji serca, a w konsekwencji ustaje krążenie krwi i oddech.

Osoba, u której doszło do NZK jest nieprzytomna, nie oddycha. Nie można wyczuć jej tętna i pojawia się u niej wiotkość mięśni.

2. Nauczyciel prosi uczniów, aby wymienili przyczyny nagłego zatrzymania krążenia. Następnie wyświetla planszę 2.

Najczęstsze przyczyny nagłego zatrzymania krążenia

- ▶ choroby serca
- ▶ przegrzanie
- ▶ wychłodzenie
- ▶ zatrucia
- ▶ zadławienie
- ▶ reakcje alergiczne
- ▶ zatrzymanie oddechu
- ▶ zatory tętnicy płucnej
- ▶ obfity krwotok
- ▶ rozległy uraz ciała
- ▶ porażenie prądem elektrycznym

20 MIN

II. Faza realizacyjna

1. Nauczyciel tłumaczy, co zrobić w przypadku nagłego zatrzymania krążenia.

Gdy ustaje praca serca, pojawia się niedokrwienie i niedotlenienie poszczególnych narządów i tkanek w organizmie człowieka. Już po 4 minutach niedotlenione komórki mózgowie zaczynają obumierać i powstają nieodwracalne uszkodzenia mózgu. Jedyną szansą na przywrócenie krążenia jest działanie

mechaniczne z zewnątrz. Świadek zdarzenia powinien więc możliwie szybko rozpocząć resuscytację krążeniowo-oddechową. Od postawy i działań podjętych przez świadków zdarzenia zależy życie poszkodowanego.

2. Nauczyciel wyświetla planszę 3 i wyjaśnia, czym jest resuscytacja krążeniowo-oddechowa.

RESUSCYTACJA KRĄŻENIOWO-ODDECHOWA (RKO)

to czynności ratownicze, których celem jest przywrócenie krążenia krwi i oddechu u poszkodowanego w stanie zatrzymania krążenia.

Resuscytacja krążeniowo-oddechowa umożliwia utrzymanie niewielkiego przepływu krwi przez serce i mózg. Przepływ ten jest bardzo istotny, gdyż zatrzymuje procesy ich umierania. Dlatego nie należy się wahać z podjęciem resuscytacji.

3. Nauczyciel wyświetla planszę 4 i omawia sposób postępowania podczas resuscytacji krążeniowo-oddechowej osoby dorosłej.

Sposób postępowania podczas resuscytacji krążeniowo-oddechowej osoby dorosłej:

1. Oceń bezpieczeństwo.
2. Oceń stan poszkodowanego.
3. Jeśli poszkodowany jest nieprzytomny, udroźnij drogi oddechowe za pomocą rękoczynu czoło-żuchwa i sprawdź oddech.
4. Jeśli nie oddycha, wezwij pogotowie.
5. Wykonuj resuscytację krążeniowo-oddechową:
30 ucisków i 2 wdechy w tempie 100–120 uciśnień na minutę.
Należy uciskać mostek dwiema splecionymi dłońmi na głębokość 5–6 cm.
Oddechy ratownicze należy wykonywać przy użyciu maseczki ratowniczej.
6. Prowadź RKO do momentu przybycia karetki pogotowia, powrotu oddechu u poszkodowanego lub własnego osłabnięcia.

Wykonywanie ucisków mostka u osoby dorosłej

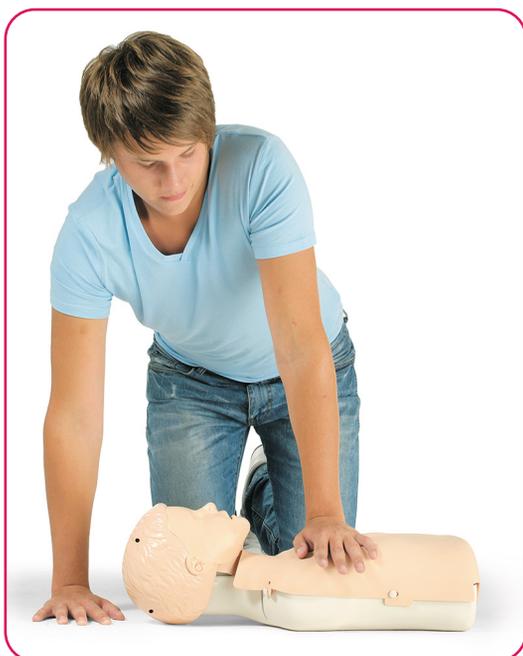
(wykonywanie ucisków mostka u osoby dorosłej)
Wojciech Wójtowicz/WSiP

4. Nauczyciel wyświetla planszę 5 i omawia sposób postępowania podczas resuscytacji krążeniowo-oddechowej dziecka lub niemowlęcia.

Sposób postępowania podczas resuscytacji krążeniowo-oddechowej dziecka lub niemowlęcia:

1. Oceń bezpieczeństwo.
2. Oceń stan poszkodowanego.
3. Jeśli poszkodowany jest nieprzytomny, udroźnij drogi oddechowe za pomocą rękoczynu czoło-żuchwa i sprawdź oddech.
4. Jeśli nie oddycha, wykonaj 5 oddechów ratowniczych.
5. Wykonuj resuscytację krążeniowo-oddechową przez 1 minutę:
30 ucisków i 2 wdechy w tempie 100–120 uciśnień na minutę.
U dziecka należy uciskać mostek jedną lub dwiema splecionymi dłońmi na głębokość 4–5 cm.
U niemowlęcia należy uciskać mostek opuszkami dwóch palców na głębokość 2–3 cm.
Oddechy ratownicze należy wykonywać przy użyciu maseczki ratowniczej.
6. Wezwij pogotowie.
7. Prowadź RKO do momentu przybycia karetki pogotowia, powrotu oddechu u poszkodowanego lub własnego osłabnięcia.

Wykonywanie ucisków mostka u dziecka

(wykonywanie ucisków mostka u dziecka)
Wojciech Wójtowicz/WSiP

Wykonywanie ucisków mostka u niemowlęcia

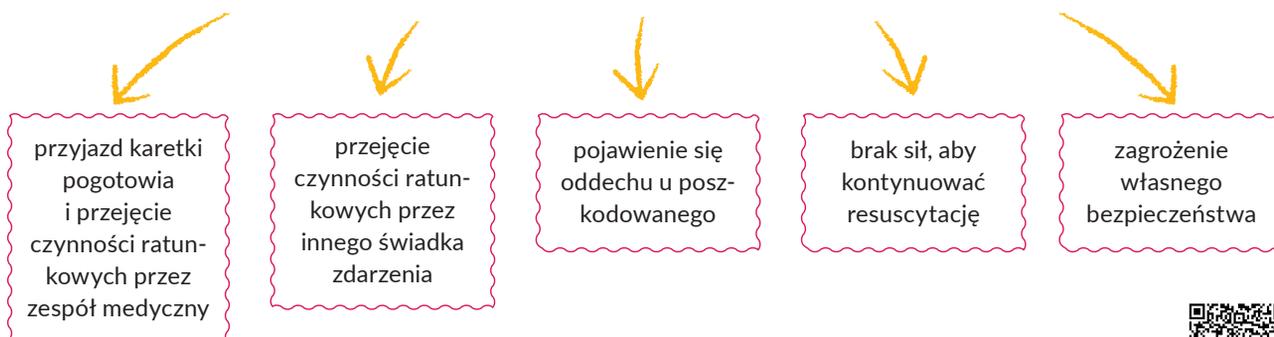
(wykonywanie ucisków mostka u niemowlęcia) Wojciech Wójtowicz/WSiP

Jeśli z różnych powodów nie jest możliwe wykonanie oddechów ratowniczych, można z nich zrezygnować, ale nie wolno odstąpić od wykonywania uciśnień mostka. Pozwoli to na rozprowadzenie po organizmie tlenu, który osoba w stanie nagłego zatrzymania krążenia nadal ma w płucach i we krwi.

i

5. Nauczyciel wyświetla planszę 6 i tłumaczy, kiedy można przerwać wykonywanie resuscytacji krążeniowo-oddechowej.

Resuscytację krążeniowo-oddechową można przerwać w następujących sytuacjach

6. Nauczyciel wyświetla film: Resuscytacja krążeniowo-oddechowa u osoby dorosłej

Film 1

7. Nauczyciel wyświetla film: Resuscytacja krążeniowo-oddechowa u dziecka

Film 2

8. Nauczyciel wyświetla film: Resuscytacja krążeniowo-oddechowa u niemowlęcia

Film 3

9. Uczniowie rozwiązują zadania z karty pracy do lekcji 9.

5 MIN

III. Faza podsumowująca

W podsumowaniu lekcji nauczyciel przypomina uczniom, dlaczego w przypadku nagłego zatrzymania krążenia bardzo ważne jest niezwłoczne podjęcie działania przez świadka. Nauczyciel zwraca uwagę na różnice między RKO dorosłego a RKO dziecka i niemowlęcia.

Odpowiedzi do wybranych zadań z karty pracy

Zadanie 1.
B, F

Zadanie 2.
3, 5, 2, 6, 4, 1

PLANSZA 1

NAGŁE ZATRZYMANIE KRAŻENIA

to stan, w którym u poszkodowanego następuje zatrzymanie akcji serca, a w konsekwencji ustaje krążenie krwi i oddech.

PLANSZA 2

Najczęstsze przyczyny nagłego zatrzymania krążenia

- ▶ choroby serca
 - ▶ przegrzanie
 - ▶ wychłodzenie
 - ▶ zatrucia
 - ▶ zadławienie
 - ▶ reakcje alergiczne
- ▶ zatrzymanie oddechu
 - ▶ zatory tętnicy płucnej
 - ▶ obfity krwotok
 - ▶ rozległy uraz ciała
 - ▶ porażenie prądem elektrycznym

PLANSZA 3

RESUSCYTACJA KRAŻENIOWO-ODDECHOWA (RKO)

to czynności ratownicze, których celem jest przywrócenie krążenia krwi i oddechu u poszkodowanego w stanie zatrzymania krążenia.

PLANSZA 4

Sposób postępowania podczas resuscytacji krążeniowo-oddechowej osoby dorosłej:

1. Oceń bezpieczeństwo.
2. Oceń stan poszkodowanego.
3. Jeśli poszkodowany jest nieprzytomny, udroźnij drogi oddechowe za pomocą rękoczynu czoło-żuchwa i sprawdź oddech.
4. Jeśli nie oddycha, wezwij pogotowie.
5. Wykonuj resuscytację krążeniowo-oddechową:
30 ucisków i 2 wdechy w tempie 100–120 uciśnień na minutę.
Należy uciskać mostek dwiema splecionymi dłońmi na głębokość 5–6 cm.
Oddechy ratownicze należy wykonywać przy użyciu maseczki ratowniczej.
6. Prowadź RKO do momentu przybycia karetki pogotowia, powrotu oddechu u poszkodowanego lub własnego osłabnięcia.

Wykonywanie ucisków mostka u osoby dorosłej

(Wykonywanie ucisków mostka u osoby dorosłej) Wojciech Wójtowicz/WSiP

PLANSZA 5

Sposób postępowania podczas resuscytacji krążeniowo-oddechowej dziecka lub niemowlęcia:

1. Oceń bezpieczeństwo.
2. Oceń stan poszkodowanego.
3. Jeśli poszkodowany jest nieprzytomny, udroźnij drogi oddechowе za pomocą rękoczynu czoło-żuchwa i sprawdź oddech.
4. Jeśli nie oddycha, wykonaj 5 oddechów ratowniczych.
5. Wykonuj resuscytację krążeniowo-oddechową przez 1 minutę: 30 ucisków i 2 wdechy w tempie 100–120 uciśnień na minutę. U dziecka należy uciskać mostek jedną lub dwiema splecionymi dłońmi na głębokość 4–5 cm. U niemowlęcia należy uciskać mostek opuszkami dwóch palców na głębokość 2–3 cm. Oddechy ratownicze należy wykonywać przy użyciu maseczki ratowniczej.
6. Wezwij pogotowie.
7. Prowadź RKO do momentu przybycia karetki pogotowia, powrotu oddechu u poszkodowanego lub własnego osłabnięcia.

Wykonywanie ucisków mostka u dziecka

(Wykonywanie ucisków mostka u dziecka)
Wojciech Wójtowicz/WSIP

Wykonywanie ucisków mostka u niemowlęcia

(Wykonywanie ucisków mostka u niemowlęcia)
Wojciech Wójtowicz/WSIP

PLANSZA 6

Resuscytację krążeniowo-oddechową można przerwać w następujących sytuacjach

przyjazd karetki
pogotowia i prze-
jęcie czynności
ratunkowych
przez zespół
medyczny

przejęcie
czynności ratun-
kowych przez
innego świadka
zdarzenia

pojawienie się
oddechu u posz-
kodowanego

brak sił, aby
kontynuować
resuscytację

zagrożenie
własnego
bezpieczeństwa

KARTA PRACY DO LEKCJI 9

Zadanie 1.

Uzupełnij zdania. Zaznacz poprawne odpowiedzi: A, B lub C oraz D, E lub F.

1. W przypadku nagłego zatrzymania krążenia niedotlenione komórki mózgowe zaczynają obumierać już po (A / B / C) i powstają nieodwracalne uszkodzenia mózgu.
 - A. 1 minucie
 - B. 4 minutach
 - C. 10 minutach
2. Podczas resuscytacji krążeniowo-oddechowej uciski wykonuje się w tempie (D / E / F) na minutę.
 - D. 60–80 uciśnień
 - E. 80–100 uciśnień
 - F. 100–120 uciśnień

Zadanie 2.

Uporządkuj we właściwej kolejności kroki postępowania podczas RKO osoby dorosłej. Wpisz w wyznaczonym miejscu obok każdego punktu cyfrę od 1 do 6.

- _____ Jeśli poszkodowany jest nieprzytomny, udroźnij drogi oddechowe za pomocą rękoczynu czoło-żuchwa i sprawdź oddech.
- _____ Wykonuj resuscytację krążeniowo-oddechową (30 ucisków i 2 wdechy).
- _____ Oceń stan poszkodowanego.
- _____ Prowadź RKO do momentu przybycia karetki pogotowia, powrotu oddechu u poszkodowanego lub własnego osłabnięcia.
- _____ Jeśli nie oddycha, wezwij pogotowie.
- _____ Oceń bezpieczeństwo.